

പഠനത്തിനായി പാതയൊരുക്കാം

മുന്നോട്

സംസ്കൃതം

കേരള സർക്കാർ

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പ്

സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ഗവേഷണ പരിശീലന സമിതി, കേരളം

2022

ആമുഖം

കേരളത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷാപഠനം അനായാസവും സുഗമവുമാക്കുന്നതിനായി പൊതുവിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. നമ്മുടെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ നിന്നും കുട്ടികൾ ആർജി കേണ്ടതായ ശേഷികൾ പൂർണ്ണമായി അവരിലേക്കെത്തുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്.

വ്യത്യസ്ത ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളിൽ നിന്നും നമ്മുടെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിലേ ക്കെത്തുന്ന കുട്ടികൾക്ക് കോവിഡ് മഹാമാരിമൂലം പഠനത്തിന്റെ നൈരന്തര്യമില്ലായ്മ, ശ്രദ്ധക്കുറവ്, ചുറ്റുപാടുകളുടെ സ്വാധീനം തുടങ്ങിയ വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ പഠനവിട വുകൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടെന്ന് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കോവിഡനന്തരക്ലാസ് റും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അധ്യാപകർ നേരിടുന്ന പ്രതിസന്ധികളും സ്തരാനുസാരം ഉയ രാൻ പറ്റാത്ത കുട്ടികളുടെ മാനസികാവസ്ഥയും പരിഗണിച്ച് എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടി. 2022 വർഷത്തെ ഒന്നാം പാദവാർഷികമൂല്യനിർണ്ണയത്തിന്റെ വിവിധജില്ലകളിൽനിന്നും സമാ ഹരിച്ച ഉത്തരപേപ്പറുകൾ വിശദമായ പഠനത്തിന് വിധേയമാക്കി. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാന ത്തിൽ കുട്ടികളുടെ പഠനവിടവുകൾ കണ്ടെത്തി ക്രോഡീകരിക്കുകയും പഠനവിടവുകൾ എങ്ങനെ വിദ്യാലയത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു എന്ന് അറിയുന്നതിന് അധ്യാപകസർവ്വേ, വിദ്യാർത്ഥികളുമായി അഭിമുഖം, ഭാഷാവിദഗ്ധരുമായുള്ള ആശയവിനിമയം എന്നിവ നടത്തുകയും പഠനവിടവുകൾ അടിയന്തിരമായി പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണെന്ന് ബോധ്യ പ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൂന്നാം ക്ലാസ്സ് മുതൽ പത്താം ക്ലാസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾ നേരിടുന്ന പഠനവിടവുകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ഓരോ ക്ലാസിലും പ്രത്യേകം ബ്രിഡ്ജ് മെറ്റീരിയൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ ഭാഷാപരമായ ശേഷികൾ മെച്ചപ്പെ ടുത്തുന്നതിനും കുട്ടികളിൽ സർഗാത്മകത, മാനവികമൂല്യങ്ങൾ, സഹകരണമനോഭാവം എന്നിവ വളർത്തുന്നതിനും ഈ പഠനസഹായികൾ ഉപകാരപ്രദമാകട്ടെ എന്ന് ആശംസി ക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർ

ഡോ. ജയപ്രകാശ് ആർ കെ

പഠനവിധി

പദങ്ങളുടെ അർത്ഥം, കവികൾ, കൃതികൾ എന്നിവ ഹൃദിസ്ഥമാക്കുന്നില്ല.

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

കാവ്യവിഭാഗങ്ങൾ (ഗദ്യം, പദ്യം) കവികളുടെയും കൃതികളുടെയും കാവ്യവിഭാഗത്തിന്റെയും പേരുകൾ പട്ടികപ്പെടുത്തുന്നു. തുടർന്ന് പദങ്ങളുടെ അർത്ഥം പറഞ്ഞ് കൊടുത്തതിനു ശേഷം പരിശീലനത്തിനായി പട്ടിക ക്രമീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - १

१. यथोचितं योजयत ।

क) अवबोधः - प्रसिद्धः

प्रख्यातः - ज्ञानम्

पार्श्व - चित्तं

चेतः - भागः

ख) अवनी - कङ्कणम्

वलयं - पृथ्वी

दाराः - सूर्यः

सविता - पत्नी

ग) माता - लता

वीरुत् - वृक्षः

द्रुमः - ब्रह्मचारी

वैद्यः - जननी

वटुः - भिषक्

घ) कमला - भवनं

निवेशं - लक्ष्मीः

जातः - संवृत्तः

क्षुरः - गुहा

गह्वरम् - खड्गः

ङ) अविद्या - यथेष्टम्

नाकः - मार्गः

रथ्या - स्वर्गः

प्रकामम् - अज्ञानम्

२. पट्टिकां पूरयत ।

कृतिः	कर्ता
रघुवंशम्	.....
.....	माघः
नैषधीयचरितम्	.....
.....	भारविः

३. पट्टिकां पूरयत।

यथा -

कविः	कृतिः	विभागः
चरकः	चरकसंहिता	आयुर्वेदः
.....	महाभारतम्	इतिहासः
.....	वृक्षायुर्वेदः	सस्यशास्त्रम्
माधवविद्यारण्यस्वामी		महाकाव्यम्
शङ्कराचार्यः	.....	स्तोत्रकाव्यम्
.....	अभिज्ञानशाकुन्तलम्	नाटकम्
प्रो पि सि देवस्या	.....	महाकाव्यम्
वाल्मीकिः	रामायणम्	.....
.....	नीतिशतकम्	सुभाषितम्
सुकुमारकविः	श्रीकृष्णविलासम्	.....

പഠനവിധി

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

കാലവാചികളായ പദങ്ങളെ തിരിച്ചറിയാനുള്ള പ്രയാസം

വിവിധ ലക്കാരത്തിൽ വരുന്ന ക്രിയാപദങ്ങളും ടെയും അവയുടെ ധാതുക്കൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പട്ടിക പൂരിപ്പിക്കുന്നതിനായി വർക്ക് ഷീറ്റ് കൊടുക്കുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - २(अ)

धातुपदलकाराणां पट्टिकां पूरयतु।

धातुः	लट्	लङ्	लोट्	लृट्	लिट्	विधिलिङ्
पठ्	पठति	अपठत्	पठतु	पठिष्यति	पपाठ	पठेत्
लिख्	.....	अलिखत्	लिखतु	.....	लिलेख	लिखेत्
कृञ्	करोति	.....	.....	करिष्यति	चकार	कुर्यात्
गम्	.....	.....	गच्छतु	गमिष्यति	जगाम	गच्छेत्
गै	गायति	.....	.....	गास्यति	जगौ	गायेत्
पा	पिबति	.....	पिबतु	पास्यति	पपौ	.....
नम्	.....	अनमत्	.....	नमस्यति	ननाम	नमेत्
स्मृ	.....	अस्मरत्	स्मरतु	.....	सस्मार	स्मरेत्
णीञ्	नयति	अनयत्	.....	नेष्यति	निनाय	.....
चल्	चलति	अचलत्	.....	.....	चचाल	चलेत्
खाद्	.....	अखादत्	.....	खादिष्यति	चखाद	खादेत्
प्रच्छ	पृच्छति	.....	पृच्छतु	प्रक्ष्यति	पप्रच्छ	.....

श्रद्धेयांशाः - लट् वर्तमानकाले, लङ् सामान्यभूते, लोट् आशिषि, लृट् सामान्यभाविकाले, लिट् परोक्षभूते, लिङ् विध्यर्थे च प्रयुज्यते।

अभ्यासपत्रिका - २(आ)

धातुः	लट्	लङ्	लोट्	लृट्	लिट्	विधिलिङ्
पच्	पचते	अपचत	पचताम्	पक्ष्यते	पेचे	पचेत
विद्	.....	अविद्यत	.....	.वेत्स्यते	विविदे	विद्येत
लभ्	लभते	अलभत	लभताम्	लब्स्यते	.....	लभेत
शुभ	शोभते	अशोभत	शोभताम्	शोभिष्यते	शुशुभे	.....
भाष	भाषते	.....	.....	भाषिष्यते	बभाषे	भाषेत
वृत्	वर्तते	अवर्तत	.....	.....	ववृते	वर्तेत
याच्	याचते	.....	.....	याचिष्यते	ययाचे	याचेत
आ+रभ्	आरभते	आरभत	आरभताम्	आरब्स्यते	आरेभे	आरभेत
जनी	.....	अजायत	.....	जनिष्यते	जज्ञे	जायेत
मुद	.....	अमोदत	.....	मोदिष्यते	मुमोद	मोदेत
रम्	रमते	.....	रमताम्	.....	रेमे	रमेत

പഠനവിഭാഗം

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

സംഭാഷണത്തിൽ പ്രശ്നവാചകശബ്ദങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നില്ല. ആശയവ്യക്തതയില്ല.

വിവിധ സന്ദർഭങ്ങളിലുള്ള സംഭാഷണങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. സംഭാഷണ പുരണക്രമം നടത്തുന്നു. വർക്ക് ഷീറ്റുകൾ നൽകുന്നു. .

अभ्यासपत्रिका - ३

१. कोष्ठकात् उचितं पदं चित्वा सम्भाषणांशान् पूरयत।

(कथम्, कति, कदा, कुत्र)

- रामचन्द्रः - नमस्ते रमेश ! दर्शनमेव नास्ति । ..... आसीः ?
रमेशः - नमस्ते । देहल्याम् आसम् ।
रामचन्द्रः - देहलीतः ..... आगतः ?
रमेशः - अद्य प्रातः एव आगतवान् ।
रामचन्द्रः - ..... दिनानि तत्र यापितवान् ?
रमेशः - अहं सप्त दिनानि तत्र सकुटुम्बम् अयापयम् ।
रामचन्द्रः - यात्रा ..... आसीत् ?
रमेशः - यात्रा तु सुखकरी एव । तथापि यात्राक्षीणम् अनुभवामि ।
रामचन्द्रः - तर्हि विश्राम्यतु । पुनर्मिलावः ।

२. प्रश्नवाचकशब्दान् उपयुज्य सम्भाषणांशान् पूरयत।

- गोपालः - नलिनीभगिनि ! विपणिः ..... अस्ति ?
नलिनी - अत्र समीपे एव अस्ति । किं क्रेतुम् इच्छसि ?
गोपालः - वस्त्राणि क्रेतुम् इच्छामि । कानिचन फलानि अपि आवश्यकानि ।
इतः .... गन्तुं शक्यते ?
नलिनी - ओट्टोयानेन गच्छतु । तदेव उचितम् ।
गोपालः - ओट्टोयानं ..... लभ्यते ?
नलिनी - अस्माकं वैद्यालयस्य पुरतः एव ओट्टोयाननिस्थानकं वर्तते ।
गोपालः - ..... रूप्यकाणि दातव्यानि ?
नलिनी - केवलं पञ्चाशत् रूप्यकाणि एव दातव्यानि ।
गोपालः - अस्तु, गच्छामि ।

പഠനവിഭാഗം

പദ്യഭാഗത്തിന്റെ ആശയം ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ വിമുഖത. ഗദ്യക്രമം എഴുതുന്നതിൽ ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിടുന്നു.

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

പദ്യഭാഗങ്ങൾ വരികൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ കൊടുക്കുന്നു. വർക്ക് ഷീറ്റുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഗദ്യക്രമം എഴുതാൻ പരിശീലിക്കുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - ४

१. रिक्तस्थानानि पूरयत।

अ) परिश्रमो मिताहारो

.....।

तावनादृत्य नैवाहं

.....।।

आ) आत्मानमेव मन्येत

.....।

.....

प्रतिपद्येत न त्रसेत्।।

२. पद्यांशान् क्रमीकृत्य लिखत।

अ) सुखानां तुष्टिरुत्तमा

धनानामुत्तमं श्रुतम्

धन्यानामुत्तमं दाक्ष्यम्

लाभानां श्रेष्ठमारोग्यम्

आ) शनैर्विद्या न च धर्मश्च

शनैरर्थः शनैः पन्थाः

व्यायामश्च शनैः शनैः

शनैः पर्वतमारुहेत्

३. गद्यक्रमं लिखत।

अ) स हि जातु गुरोः कुले वसन्

सवयोभिः सह भैक्ष्यलिप्सया।

भगवान् भवनं द्विजन्मनो

धनहीनस्य विवेश कस्यचित्।।

गद्यक्रमः - गुरोः ..... वसन् ..... भैक्ष्यलिप्सया सवयोभिः ..... जातु कस्यचित् धनहीनस्य .....
भवनं विवेश हि।

आ) इति दीनमुदीरयन्त्यसौ

प्रददावामलकं व्रतीन्दवे।

करुणं वचनं निशम्य सोऽ-

प्यभवज्ज्ञाननिधिर्दयार्द्रधीः।।

गद्यक्रमः - ..... दीनम् उदीरयन्ती असौ ..... आमलकं प्रददौ। ज्ञाननिधिः ..... सः करुणं .....
निशम्य दयार्द्रधीः .....।

പഠനവിധി

ആസ്വാദനകുറിപ്പ്, ജീവചരിത്രം, ടിപ്പണി എന്നിവയുടെ ലേഖനത്തിൽ ആശയവ്യക്തത കുട്ടികൾക്ക് അനുഭവപ്പെടുമ്പോൾ.

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ആസ്വാദനകുറിപ്പുകൾ കാണുവാനും വായിക്കുവാനും ഉള്ള അവസരം നൽകുന്നു. വിവിധ സൂചനകൾ കൊടുത്ത് ജീവചരിത്രത്തിൽ നിർമ്മാണം, ജീവചരിത്ര രൂപരേഖകളുടെ വർക്ക് ഷീറ്റുകൾ നൽകുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - ५

श्रद्धेयांशः - आस्वादनलेखने आमुखं (कृतिः, कर्ता प्रभृतयः) आशयं, स्वाभिप्रायं च अनिवार्यमेव ।

१. सूचनानुसारम् आस्वादनटिप्पणीं लिखत ।

क) ईर्ष्याभयक्रोधसमन्वितेन
लुब्धेन रुग्दैव्यनिपीडितेन ।
विद्वेषयुक्तेन च सेव्यमानम्
अन्नं न सम्यक्परिपाकमेति ॥

सूचनाः- चरकसंहिता - अक्षान्तैः भीतियुक्तैः - अमर्षयुक्तैः - अन्नं - भवति -
इष्टतमस्य कारणम् ।

ख) इति दीनमुदीरयन्त्यसौ
प्रददावामलकं व्रतीन्दवे ।
करुणं वचनं निशम्य सोऽ
प्यभवज्ज्ञाननिधिर्दयार्द्रधीः ॥

सूचनाः- माधवविद्यारण्यस्वामिः - शङ्करदिग्विजयं - गुरुकुलवासी शङ्करः -
दरिद्रब्राह्मणस्य गृहं - करुणं वचनं श्रुत्वा दयार्द्रहृदयः । (स्वाभिप्रायं च सूचयतु)

ग) इमामहं वेद न तावकीं धियं
विचित्ररूपा खलु चित्तवृत्तयः ।
विचिन्तयन्त्या भवदापदं परां
रुजन्ति चेतः प्रसभं ममाधयः ॥

सूचनाः- महाकविः भारविः - किरातार्जुनीयं - अलङ्कारप्रयोगः - कौरवैः -
पराजिताः पाण्डवाः - मानवस्य मनोगतयः भिन्नाः - द्रौपद्याः मनः ।

घ) अर्थो हि कन्या परकीय एव
तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः।
जातो ममायं विशदः प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ।।

सूचना:- अभिज्ञानशाकुन्तलं - कालिदासः - कण्वः - शकुन्तलां - प्रति - भर्तृगृहगमनं -
कन्या अपरस्य धनं - न्यासवस्तुनः - प्रत्यर्पणं - कण्वस्य मनः प्रसन्नं संवृत्तम्।

२. सूचनानुसारं जीवनचरितं लिखत।

नाम	- उल्लुर् एस् परमेश्वरय्यर्
जन्म	- १८७७ जून् ७, चङ्ङनाशशेरीजनपदे पेरुन्नायाम्
पितरौ	- माता भगवतियम्मा, पिता सुब्रह्मण्य अय्यर्
प्रवर्तनमण्डलानि	- साहित्यकारः, चरित्रकारः, भाषागवेषकः
कृतयः	- उमाकरेलम्, कर्णभूषणम्, केरलसाहित्यचरित्रम्
प्रशस्तिः	- आधुनिककवित्रये अन्यतमः, कवितिलकपट्टम्, साहित्यभूषणम्।
मृत्युः	- १९४९ जून् १५

३. खण्डिकां पठित्वा जीवनचरितरूपरेखां निर्मातु।

प्रसिद्धः कर्णाटकसंगीतज्ञः भवति दक्षिणामूर्तिः। सः १९१९ तमे वर्षे डिसेम्बर्मासे नवमे दिने
आलप्पुषजिल्लायां हरिप्पाट्टग्रामे जनिमलभत। पिता वेङ्ङिश्वर अय्यर् माता पार्वति अम्मा च।
अस्य जीवनं संगीतपरिपोषणायैव समर्पयति। जे.सी डानियल्पुरस्कारेण, स्वातितिरुनाल्पुरस्कारेण
च समादृतः अयं महानुभावः। सः २०१२ तमे वर्षे ओगस्त् १२ दिनाङ्के दिवंगतः।

नाम	-
जन्म	-
पितरौ	-
प्रशस्तिः	-
मृत्युः	-

പഠനവിധി

ആശയം മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ പ്രയാസം.
ആശയത്തിൽ ധാരണക്കുറവ്

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

വിവിധ ഖണ്ഡികകൾ നൽകി ആശയത്തെ സംഗ്രഹിച്ച്
എഴുതാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുക. പ്രശ്നവാചകപദങ്ങളിലൂടെ
ഉത്തരമെഴുതാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. മാതൃകാ വർക്ക് ഷീറ്റ്
നൽകുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - ६

१. खण्डिकां पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

क) मौर्यवंशस्य प्रथमराजः भवति चन्द्रगुप्तः । तस्य मन्त्री आसीत् चाणक्यः । सः तक्षशिलायाम् अवसत् ।
तस्य पिता भवति चणकः । चाणक्येन विरचितः ग्रन्थः भवति अर्थशास्त्रम् । राजनीतिमधिकृत्य रचितः
प्रसिद्धः ग्रन्थः भवति अर्थशास्त्रम् ।

१. चन्द्रगुप्तस्य मन्त्री कः ?
२. राजनीतिमधिकृत्य रचितः प्रसिद्धः ग्रन्थः कः ?
३. चाणक्यः कुत्र अवसत् ?
४. चन्द्रगुप्तः कः ?

ख) भवभूतिना विरचितम् अतिप्रसिद्धं नाटकं भवति उत्तररामचरितम् । उत्तरे रामचरिते भवभूतिर्विशिष्यते
इति प्रथा अस्ति । रामायणकथायाः उत्तरार्धमेव नाटकस्यास्य इतिवृत्तम् । करुणरसप्रधानं नाटकं
भवति उत्तररामचरितम् । श्रीरामस्य सीतापरित्यागानन्तरकथा अतीव चारुतया अत्र वर्णयते ।

१. उत्तररामचरितस्य कर्ता कः ?
२. अस्य नाटकस्य इतिवृत्तं किम् ?
३. नाटकस्य प्रमेयः कः ?
४. नाटकस्य प्रधानरसः कः ?

ग) प्रकृतेः अतिशयितानुकरणमेव कला । कला द्विविधा भवति, सुकुमारकला प्रयोजककला चेति ।
प्रादेशिकजनजीवितस्य तत्संस्कारस्य च उत्तममातृकाः एव कलारूपाणि । चित्रकला वास्तुविद्या
प्रतिमानिर्माणम् इत्यादीनि प्रयोजककलारूपाणि भवन्ति । चाक्यार्कूत्, पाठकं हरिकथा पूरक्कलिः
कलरिपयट्ट् इत्यादीनि सुकुमारकलारूपाणि भवन्ति ।

१. का नाम कला ?
२. सुकुमारकलाः काः ?
३. कलाः कति विधाः ?
४. प्रयोजककलाः काः ?

പഠനവിധി

ഖണ്ഡികാലേഖനത്തിൽ കുട്ടികൾക്ക് ആശയവി
ക്തത ഇല്ലായ്മ, വാക്യഘടനയുടെ അഭാവം, ഭാഷാ
പരമായ പോരായ്മകൾ.

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

ഖണ്ഡികാലേഖനത്തിന്റെ ഘടന മനസ്സിലാക്കാൻ ചാർട്ട്
പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. വിവിധസൂചനകൾ നൽകി ഖണ്ഡികാ
ലേഖനം എഴുതാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. സൂചനകൾ നൽകു
ന്നു. വാക്യങ്ങൾ പൂർണ്ണതയോടെ എഴുതാനും പറയു
വാനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - ७

खण्डिकालेखनघटना

शीर्षकम्

आमुखम्

विषयावतारणम्

उपसंहारः

१. सूचना: उपयुज्य टिप्पणीं लिखत।

सूचना: - आदिशङ्करः - कालटिदेशः - शिवगुरुः, आर्याम्बा च - गोविन्दगुरुवः-
प्रस्थानत्रयम् अद्वैतधर्मस्थापकः।

.....
.....
.....

अभ्यासपत्रिका - ८

१. सूचना: उपयुज्य लघूपन्यासं लिखत।

पञ्चमहाकाव्यानि

सूचना: - काव्यानि - महाकाव्यानि - प्रसिद्धाः कवयः - पञ्चमहाकाव्यानि - कर्तृणां
नामानि - उपसंहारः।

.....
.....
.....

वृक्षायुर्वेदः

सूचना: - आमुखम् - वृक्षायुर्वेदः - सस्यप्रभेदाः - सविशेषताः - उदाहरणानि -
उपसंहारः।

.....
.....
.....

പഠനവിധി

ഭാഷാന്തരീകരണത്തിൽ ആശയവ്യക്തത, വാക്യ
പുർണത എന്നിവ കുറവാണ്.

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

ലഘുവാക്യങ്ങൾ കൊടുത്ത്, വിവർത്തനം ചെയ്യിക്കുന്നു.
ലഘുചണ്ഡികകൾ കൊടുത്ത് വിവർത്തനം ചെയ്യിക്കുന്നു.
വർക്ക് ഷീറ്റുകൾ നൽകുന്നു. വിഭക്തികളുടെ വർക്ക്
ഷീറ്റുകൾ നൽകുന്നു.

അഭ്യാസപത്രിക - 9

1. മാതൃभाषायां विवर्तयत ।

उदा - महाकविः कालिदासः कविकुलगुरुः इति प्रथितः अभवत् ।

മഹാകവി കാളിദാസൻ കവികുലഗുരു എന്ന് പ്രസിദ്ധനാണ്.

1. ग्रीष्मकालस्य अनन्तरं वर्षकालः आगच्छति ।

.....

2. षड्दर्शनेषु अन्यतमः भवति योगदर्शनम् ।

.....

3. महाभारतात् इतिवृत्तं स्वीकृत्य महाकविर्भासः ऊरुभङ्गं नाम रूपकं व्यरचयत् ।

.....

4. जीविनां परस्पराश्रयत्वं परस्परस्नेहं च जीवनाय अत्यन्तापेक्षितं भवति ।

.....

2. खण्डिकां मातृभाषायां विवर्तयत ।

केरलदेशः सुन्दरदेशः भवति । अत्र अनेकानि मनोहरदृश्यानि सन्ति । पर्वतप्रदेशः वनप्रदेशः तीरप्रदेशः
च अस्ति । बहूनि विनोदसञ्चारकेन्द्राणि सन्ति । प्रतिवर्षं बहवः वैदेशिकाः अत्र आगच्छन्ति । विविधभाषाभाषिणः
जनाः अत्र वसन्ति ।

.....
.....
.....
.....

പഠനവിധി

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

വ്യക്തമായ രീതിയിൽ എന്തെങ്കിലും പാഠം ആശയവ്യക്തതയോടുകൂടി പാഠം വിശദീകരിക്കുന്നു. മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ പ്രയാസം പാഠത്തിന്റെ ആശയം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി അനുഭവപ്പെടുന്നു. പട്ടികാകരണം നൽകുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - १०

सस्यप्रभेदाः	सविशेषताः	उदाहरणानि
वृक्षः	फलात् पूर्वं पर्णानि जायन्ते ।	आम्रः, जम्बुः प्रभृतयः ।
वनस्पतिः	अव्यक्तपुष्पः सन् फलति ।	पनसः, उदुम्बरः प्रभृतयः ।
वीरुत्	प्रतानैः प्रसारिता ।	कूश्माण्डः कर्कटी प्रभृतयः ।
ओषधिः	फलपाकान्तः ।	व्रीहिः, गोधूमः प्रभृतयः ।

अधो निर्दिष्टानि सस्यानि कस्मिन् विभागे अन्तर्भवन्ति? पट्टिकां निर्मातु ।

पनसः, आम्रः, कूश्माण्डः, इक्षुः, व्रीहिः, कर्कटी, अश्वत्थः, नालीकेरः

वृक्षः	वनस्पतिः	वीरुत्	ओषधिः

പഠനവിധി

കാവ്യമുക്താവലി എന്ന പഠത്തിലെ കഥാപാത്രങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ പ്രയാസം അനുഭവപ്പെടുന്നു.

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

ശ്ലോകങ്ങൾ സശ്രദ്ധം പഠിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ആശയം വിശദീകരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകഥാപാത്രങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനായി പേരുകളുടെ ചാർട്ട് പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - ११

कृतिः	कर्ता	स्त्रीकथापात्रम्
किरातार्जुनीयम्	भारविः	द्रौपदी
शिशुपालवधम्	माघः	भटपत्नी
कुमारसम्भवम्	कालिदासः	पार्वती
नैषधीयचरितम्	श्रीहर्षः	दमयन्ती
रघुवंशम्	कालिदासः	सीता

पट्टिकां पूरयत ।

कृतिः	कर्ता	स्त्रीकथापात्रम्
.....	भारविः	द्रौपदी
शिशुपालवधम्	.....	भटपत्नी
कुमारसम्भवम्	कालिदासः	.....
.....	श्रीहर्षः	दमयन्ती
रघुवंशम्	.....	सीता

പഠനവിധി

ശത്യശാന്തം പ്രത്യയങ്ങളുടെ പ്രയോഗം
തിരിച്ചറിയുന്നതിൽ പ്രയാസം അനുഭവപ്പെടുന്നു

പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

ശത്യശാന്തം പ്രത്യയങ്ങളുടെ പ്രയോഗരീതി കുട്ടികൾക്ക്
വ്യക്തമായി പറഞ്ഞ് കൊടുക്കുന്നു. വർക്ക് ഷീറ്റ്
നൽകുന്നു.

अभ्यासपत्रिका - १२

श्रद्धेयांशाः - परस्मैपदधातुभिः साकं शतृप्रत्ययः प्रयुज्यते। यथा - वद् + शतृ = वदन्।

आत्मनेपदधातुभिः साकं शानच् प्रत्ययः प्रयुज्यते। यथा - वृतु + शानच् = वर्तमानः।

धातवः	रूपाणि	सविशेषताः
कृञ्	कुर्वन्	उभयपदी(परस्मै)
कृञ्	क्रियमाणः	उभयपदी(आत्मने)
वृतु	वर्तमानः	आत्मनेपदी
वृधु	वर्धमानः	आत्मनेपदी
पच्	पचन्	उभयपदी(परस्मै)
पच्	पचमानः	उभयपदी(आत्मने)
जनी	जायमानः	आत्मनेपदी
चल्	चलन्	परस्मैपदी
णीञ्	नयन्	परस्मैपदी
पा	पिबन्	परस्मैपदी

अधो निर्दिष्टानि विविच्य पट्टिकां पूरयत।

पठन्, भक्षयन्, क्रियमाणः, तिष्ठन्, वर्धमानः, वर्तमानः,
जायमानः, कुर्वन्, लीयमानः, लिखन्।

शत्रन्तम्	शानजन्तम्